

5. Diverse:

ADR åbner mulighed for at transportere farligt gods uden, at alle farligt gods reglerne skal overholdes.

Frimængder (1.1.3.6) Ikke alle stoffer er lige farlige, der er der for forskel på de mængder, der kan transporteres efter reglerne om frimængde. For at få et stof eller en genstand transporteret i forhold til frimængdereglene skal afsenderen i transportdokumentet oplyse, hvor meget der hører til hver enkelt transportkategori. Ud fra disse oplysninger skal chaufføren kunne foretage en faktor 1000 beregning. Såfremt det viser sig, at summen af de beregnede mængder er under 1000, er transporten fritaget for andre bestemmelser end kravet om transportdokument (fragtbrev) og en 2 kg godkendt pulverslukker. Chaufføren skal mindst have kapitel 1.3 uddannelse.

Begrænsede mængder (LQ gods) er godstyper, der er undtaget for sædvanlige farligt gods transportregler på grund af emballagens indhold og vægt/volumen. Disse emballager genkendes ved brugen af afmærkninger med symbolet for begrænset mængde. Afsenderen skal dog oplyse transportøren - på en sporbar måde - om den samlede vægt af det gods, der skal transporteres, og personalet, der er involveret i transporten, har mindst kapitel 1.3 uddannelse.

Undtagne mængder (EQ gods) af farligt gods i visse klasser, bortset fra genstande, der opfylder bestemmelserne om UNDTAGNE MÆNGDER, er ikke underlagt bestemmelserne i ADR med undtagelse af:

- (a) Uddannelseskravene – som minimum - kapitel 1.3 "Det lille bevis" men kan også køres på ADR bevis
- (b) Godset skal være klassificeret
- (c) Godset skal være emballeret i egnet emballage
- (d) Der må maksimalt transporteres **1.000 kolli pr. køretøj** (forvogn plus påhængsvogn = 2 køretøjer – så 2000 kolli)
- (e) Såfremt godset følges af et eller flere former for fragtbrev skal et af disse dokumenter indeholde angivelsen **"FARLIGT GODS I UNDTAGNE MÆNGDER"**

Færge/søfartsregler (afskiberens/ transportørens ansvar) enhver transport af farligt gods, med skibe eller færger uanset mængden, skal oplyses til rederiet. Det gælder også for "Undtagne mængder" og "Begrænsede mængder" (IMO Dangerous Goods Declaration). Ved transport af gods mærket med fareseddel "Miljøfarligt" skal bogstaverne "MP" indføres i fragtbrevet og fareseddel "Miljøfarligt" anbringes på begge side af køretøjet/vogntoget.

Sikkerhedsrådgiver afsendere og transportører, der håndterer farligt gods, som ikke er omfattet af ADR's undtagelsesbestemmelser (frimængde/begrænsede mængde), skal have en af Beredskabsstyrelsen godkendt sikkerhedsrådgiver tilknyttet virksomheden.

Afsenderens kontrolliste

Godset over frimængden og ikke begrænset Mængde

Nedenstående kontrolleret af afsender. Kontroller altid.	OK	Fejl
Godset er korrekt klassificeret		
Chaufførens sikkerhedskort (skriftlige anvisninger) kontrolleret		
Chaufførs ADR-bevis kontrolleret		
Billedlegitimation for køretøjets mandskab kontrolleret før læsning		
Udstyr - se punkt 2		
Transportdokument udleveret		
Godset er korrekt emballeret – UN godkendt emballage		
Godset afmærket med faresedler & UN nr.		
Er lastsikringen i orden		
Køretøj kontrolleret før læsning		
Gods kontrolleret efter læsning		
Køretøjerne er korrekt afmærket		
Ved tanktransport kontroller yderligere		
Godkendelsesattest kontrolleret		
Køretøj korrekt afmærket med farenummer, UN nummer og faresedler		
Ved transport af klasse 1 kontroller yderligere		
Godkendelsesattest kontrolleret		
Faresedler på køretøj kontrolleret		
Godset sikret med stropper eller lignende		

Transportvirksomhederne, vognmænd og deres chauffører bestræber sig altid på at levere gode og professionelle transportløsninger på farligt gods området. Desværre kan der ske fejl, og efter gældende national og international lovgivning kan afsenderen, transportøren og chaufføren idømmes meget store bøder for deres medvirken til forsendelser af farligt gods, der ikke opfylder lovens krav. Det er også afsenderens opgave/ansvar at kontrollere, at alle regler for transporten er overholdt, inden køretøjet forlader læsstedet. Reglerne er meget komplekse og fylder over 1400 sider, så hensigten med denne guide er at give afsendere af farligt gods et nemt, overskueligt og simpelt værktøj, som er opstillet i en kronologisk rækkefølge. Vi anbefaler derfor, at virksomheden udarbejder en tjekliste, som anvendes ved enhver forsendelse af farligt gods.

Guiden er opdelt i 5 korte afsnit:

1. Inden transporten påbegyndes/bestilles
2. Inden læsningen påbegyndes
3. Under læsningen
4. Inden transporten forlader læsstedet
5. Diverse - herunder: frimængder iht .afsnit 1.1.3.6, LQ gods - begrænsede mængder (Limited Quantities) EQ gods - Undtagne mængder, (Exempted Quantities) og søtransport.

Frakoblede påhængskøretøjer skal afmærkes mindst bagpå med relevante orangefarvede fareskilt.

Branchearbejds miljørådet
for transport og engros

www.bartransport.dk

1. Inden transporten påbegyndes

- Samtlige medarbejdere hos afsenderen og transportøren, der er involveret i vejtransport af farligt gods, skal have modtaget en passende uddannelse i henhold til ADR afsnit 1.3. Det gælder for kontorpersonalet, der udfylder fragtbrevet (transportdokumenter), lagerfolk, der foretager intern transport og af/pålæsning af godset – herunder f.eks. også gaffeltruckføreren og synsvirksomheds personale. Uddannelsen skal registreres hos arbejdsgiveren og ajourføres
- Kun UN godkendte og afmærkede emballager/IBC'er samt tanke må anvendes
- Relevante faresedler skal anbringes på emballagen/IBC'er og tanke. Ved brugen af ugenomsigtige over-packs, skal tilsvarende faresedler anbringes udvendigt på begge sider af disse overpacks, samt ordet "Overpack"
- Ved forsendelse i tanke skal den krævede tankkode for det pågældende stof oplyses overfor transportøren
- Transportdokument (fragtbrev) udfyldes på det sprog, hvor transporten starter, og hvis dette ikke er engelsk, tysk eller fransk, så også på et af disse sprog (sprogkrav i Skandinavien, enten på dansk, svensk eller norsk). Transportdokumentet udfyldes med afsenderens navn/ adresse, modtagerens navn/adresse, antal og beskrivelse af kollienes art, stoffets UN-nr. og navn, primære, og evt. sekundære faresedler i parenteser, emballagegruppe/ klassificering, evt. tunnelrestriktionskode (kun nødvendig når det vides, at transporten kører gennem tunneller) samt vægt eller volumen af godset, evt. særaftaler
- Ved forsendelse i containere og køretøjer, der skal viderebringes med skibe/færger, skal afskiberen levere en Container/køretøjspakkeattest, som skal medbringes under transporten.

2. Inden læsningen påbegyndes over frimængden

- Kontroller at chaufføren har 2011 udgaven af sikkerhedskortet, ADR-bevis samt billedlegitimation for hele køretøjets mandskab*.

Transporten skal medbringe følgende udstyr:

- 2 advarselsmarkeringer
- 2 godkendte pulverslukkere
- 1 stopklods pr. køretøj
- 1 øjenskyllflaske - kræves dog ikke ved gods afmærket med fareseddel 1, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2 og 2.3
- Til hvert medlem af køretøjets mandskab: EN 471 Sikkerheds-vest, egnede beskyttelseshandsker, beskyttelsesbriller og hånd/lommelygte
- Egnede åndedrætsbeskyttelse ved transport af gods mærket med fareseddel 2.3 eller 6.1, giftige stoffer
- Gods mærket med fareseddel 3, 4.1, 4.3, 8 og 9.1 - en skovl, opsamlingscontainer og afløbsdække til afdækning af afløb.

Lastrummet og hjælpeudstyr kontrolleres for sikkerhed, specielt om lastrummet indeholder emner, der kan beskadige godset.

Køretøjer, der transporterer klasse 1 produkter (sprængstoffer) samt tankkøretøjer kontrolleres, at gyldige og relevante godkendelsesattester er medbragt.

*Mandskabet er chaufføren eller enhver anden person der ledsager chaufføren af sikkerheds, sikrings, uddannelses eller driftsmæssig grund.

*Passagerer: Der må ikke befordres andre personer end mandskabet på transporterende enheder med farligt gods.

3. Under læsning (og aflæsning)

- Godset må ikke udsættes for stød og evt. håndterings-mærker skal respekteres

eks.: opad

Stoffer mærket med faresedler 6.1, 6.2 eller 9 med UN-numrene UN 2212, 2315, 2590, 3151, 3152 eller 3245 skal holdes adskilt fra fødevarer og foderstoffer i lastrummet samt på læsse- og lossested

- Rygning er forbudt under håndtering i nærheden af køretøjer og containere og inden i køretøjer og containere. Ved transport af stoffer og genstande hørende til klasse 1 må der ikke ryges i nærheden af køretøjet/godset – ej heller i førerhuset
- Ved transport af klasse 3 (brandfarlige væsker) og brandfarlige luftarter i klasse 2 (F) er det forbudt at gå ind i køretøjet med andre lygter end lygter der ikke kan skabe gnister – EX godkendte lygter anbefales.

4. Inden transporten forlader læssestedet

- Kontroller, at der ikke er udslip af det farlige gods
- Lasten er sikret, så det ikke kan forskubbe sig eller vælte, dvs. det er sikret ved hjælp af stropper, blokering/skillevæg og lignende, gerne i henhold til EN12195-1-2010
- Køretøjet/vogntoget skal være afmærket med orange fareskilt foran og bagpå. Ved klasse 1 og klasse 7 samt tankvogne, skal de relevante faresedler desuden anbringes på begge sider og på bagenden
- Læsses gods mærket med symbolet for begrænset mængde i mængder større end 8 tons på en transporterende enhed med tilladt totalvægt over 12 tons skal den transporterende enhed afmærkes foran og bagpå med 2011 udgaven af fareseddel for LQ gods eller ved de gamle faresedler, sort, 6,5 cm. bogstaverne LTD-QTY på hvid baggrund
- Det er vognmandens ansvar, at køretøjets mandskab har modtaget 2011 udgaven af sikkerhedskortet, de kan læse og forstå, og vognmanden skal sikre sig, at mandskabet kan udføre instruktionen på en sikker og forsvarlig måde
- Inden transporten påbegyndes, skal køretøjets mandskab undersøge, hvilket farligt gods der er læsset og specielt hvilke foranstaltninger, der skal tages ved uheld/ hændelser i forhold til faresedlerne.